

VIRON VAPAUSSOTA JA MUITA UUSIA KIRJOJA LAHJAKSI JA ITSELLE

(Julkaistu aikaisemmin Helsingin Reservin Sanomissa)

Viron vapaussodasta 1918 - 1920 on ollut kovin vähän kirjallisuutta suomen kielellä, vaikka mukana oli yli 3000 suomalaista vapaaehtoista. Joensuun yliopiston historian dosentti Jarkko Kemppi ja tämän lehden lukijoille tuttu aktiivireserviläinen ja Viro-aktivisti Jukka I. Mattila ovat laatineet helppolukuisen mutta silti kattavan esityksen veljeskansamme vapaustaistelusta.

Viron vapaussodassa olivat ajoittain vastakkain vastajulistetun Viron tasavallan joukot, virolaiset bolshevikit, Neuvosto-Venäjä, valkoiset venäläiset, baltiansaksalaiset sekä Saksan viralliset joukot. Sotaa käytiin myös Viron rajojen ulkopuolella Latviassa. Ulkomaista tukea Viro sai Suomesta, Tanskasta, Ruotsista ja Iso-Britanniasta.

Tekstiosuuden lisäksi kirjassa on laaja kokoelma aikalaisvalokuvia, jotka antavat hyvän kuvan eri osapuolten johtajista ja miehistä.

*****

Ei syksyä ilman uutta Mannerheim-kirjaa. Venäläissyntyinen Eleonora Joffe on selvittänyt Marskin kehitykselle tärkeitä aikaa keisarillisen Venäjän maineikkaassa Chevalier-kaartissa. Tekijä on käyttänyt lähteinään mm. Mannerheimin kirjeenvaihtoa venäläisten emigranttien.

*****

Ilkka Seppisen tutkimus neuvostotiedustelusta Suomessa sai heti ilmestyttyään runsaasti huomiota ja keskustelu kirjan ympärillä tulee jatkumaan vielä pitkään. Kun historiankirjoitus näin arkaluontoisesta aiheesta tuodaan ajassa näin lähelle, monien henkilöiden erilaiset pelot ja ambitiot pääsevät irti. Objektiivisuus, historiankirjoituksen peruslähtökohtia, on koetuksella. Tärkeitä kuitenkin on, että tästäkin aiheesta käynnistyy keskustelu joka toivottavasti joskus johtaa ilmapiirin edes osittaiseen puhdistumiseen.

*****

Isänpäivä (ja joulukin, luoja paratkoon) lähestyvät ja silloin on hyvä pyytää - ja toki antaa - lahjaksi kirjan tai vaikka useamman. Tässä lyhyesti muutama lahjakirjavinkki:

Taavi Soininvaaran uusi jännäri on nimeltään Marsalkan miekka. Aidossa da Vinci-koodin hengessä jahdataan salaperäistä asiakirjaa joka saattaa muuttaa maailman. Ei järin uskottava tarina, mutta vetävästi kirjoitettu.

Myös Raymond Khouryn Viimeinen temppeleiherra noudattaa da Vinci-koodin kaavaa. Temppeleherrojen salaperäinen maine yhdistettynä 2000-luvun terroripelkoihin on tuottanut yli 500 sivuisen tarinan.

Sympaattinen venetsialaiskomissario Guido Brunetti ratkaisee jälleen murhaa Donna Leonin laadukkaassa uutuudessa Seitsemän syntiä.

Varsinainen helmi on Carlos Ruiz Zafónin kirja Tuulen varjo. Barcelonaan sijoittuvan monikerroksisen tarinan keskipiste on Unohdettujen kirjojen hautausmaa, taustalla Espanjan sisällissota. Suosittelen lämpimästi hyvänä lukuromaanina.

Last, but not least, jo perinteeksi tulleen ruokakirjan esittely: Äijäruokien keustosuosikki pyttipannu on saanut ansaitsemansa komean kirjan. Pyttipannun kulttuurihistorian lisäksi kirjassa on tietysti joukko reseptejä sekä juomasuosituksia. Miltähän maistuisi Pyttipannu Mannerheim tai Liekitetty hedelmäpyttipannu?

Markus Anaja

*****

Jukka I. Mattila & Jarkko Kemppi, Viron vapaussota 1918 - 1920. Nimox, Helsinki 2006. 160 sivua, erittäin runsas valokuvakuvitus. Hinta 42 euroa.

Tilaukset suoraan kustantajalle (Nimox Ky / Jukka Mattila, puh. 040 571 6331 tai email: jukka.mattila@welho.com).

Eleonora Joffe, Mannerheim, Chevalier-kaartin kasvatti. Otava, Helsinki 2006. 394 sivua, valokuvia. Hinta n. 33 euroa.

Ilkka Seppinen, Neuvostotiedustelu Suomessa. Strategia ja toiminta 1917 - 1991. Ajatus, Helsinki 2006. 778 sivua, valokuvia. Hinta n. 35 euroa.

Taavi Soininvaara, Marsalkan miekka. Tammi, Helsinki 2006. 379 sivua. Hinta n. 32 euroa.

Raymond Khoury, Viimeinen temppeliherra. Tammi, Helsinki 2006. 516 sivua. Hinta n. 33 euroa.

Donna Leon, Seitsemän syntiä. Otava, Helsinki 2006. 248 sivua. Hinta n. 26 euroa.

Carlos Ruiz Zafón, Tuulen varjo. Otava, Helsinki 2006. 479 sivua. Hinta n. 35 euroa.

Christer Lindgren & Hannu Konttinen, Pyttipannu. Otava, Helsinki 2006. 135 sivua, runsas kuvitus. Hinta n. 45 euroa.